

KONYA İLİ KENT PARKLARININ GÖRSEL KALİTESİNİN BELİRLENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Tuğrul POLAT, Doç. Dr. Serpil ÖNDER

¹ Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Kampüs Selçuklu/Konya
İletişim: atpolat@selcuk.edu.tr Tel: 332 2232873

ÖZET

Peyzaj görsel kalitesi “peyzajın estetik mükemmelliği” olarak tanımlanmaktadır. Yaklaşık 30 yıldır peyzajların görsel kalitesini değerlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Dünya nüfusun büyük çoğunluğunu yaşadığı kentlerin görsel kalitesini yükseltme çabaları her geçen gün daha artmaktadır. Kent parkları, kentsel alanlarda görsel kalitenin en önemli unsurlarından biridir. Araştırmada Konya İli kent parklarının görsel kaliteleri ve bazı parametreler (doğallık, okunabilirlik, karmaşıklık, gizem, çeşitlilik, canlılık, bakım ve güven) foto-anket aracılığı ile ölçülmüştür. Sonuçlara göre, Konya İli kent parklarının görsel kalitesinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Görsel kalitesi en yüksek park Kozağaç Parkıdır. Elde edilen bulguların kent parklarının planlama, tasarım, yönetim ve yenileme çalışmalarında kullanılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Foto-anket, Görsel kalite, Kent parkı, Kentsel peyzaj

1. GİRİŞ

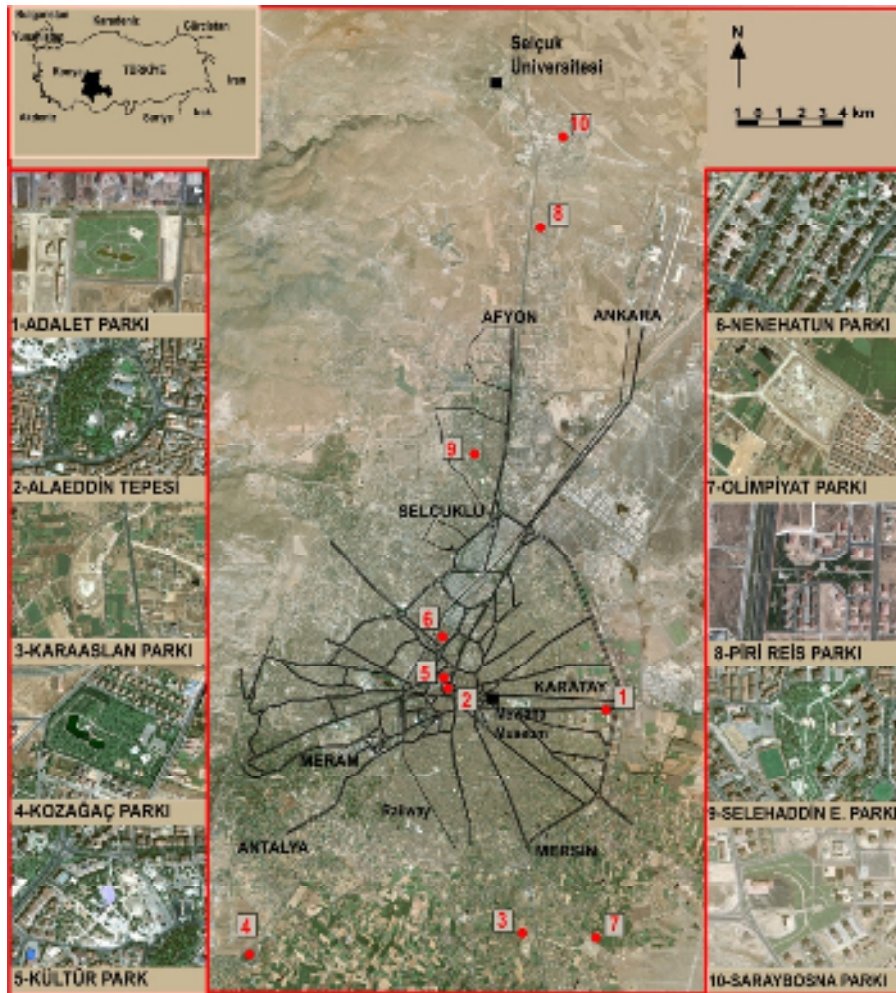
Son 30 yıldır kentsel çevrelerde insanların doğaya yönelik tutumlarında çok hızlı bir değişim yaşanmakta ve doğaya verilen değer artmaktadır (Acar ve Sakıcı, 2008). Kentsel alanlarda modern toplumun en önemli taleplerinden birisi yüksek kalitede yaşam standartlarına sahip olmaktır. Bu yüzden estetik değeri yüksek ve daha çok tercih edilen kentsel peyzajlar bir gereksinim haline gelmiştir (Abkar ve ark. 2011). Çevre ve davranış sahası içinde, çevresel kalite algısı araştırmacılar için temel bir çalışma alanıdır (Brown ve Daniel, 1987). Peyzaj ortamlarına yönelik insanların algı ve tercihlerini araştırmak üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Bu şekilde insanların peyzaj tercihlerini etkileyebilecek farklı mekânsal değişkenlerin belirlenmesi ve insanın kentsel yaşam deneyimi, algısı ile peyzaj alanlarının tasarımı arasındaki bağlantıların araştırılması gereklidir. Bu anlamda görsel algı ve görsel kalite kavramları ön plana çıkmaktadır. Peyzaj görsel kalitesi gözlemci insanın psikolojik (algısal, kavrama ve duygusal) süreçleri ile ilgili etkileşimli peyzajın belirli görünebilir özelliklerinin ortak bir ürünüdür (Brown ve Daniel, 1987; Daniel ve Boster, 1976; Daniel, 2001) yada diğer bir şekilde “peyzajın estetik mükemmelliği” olarak tanımlanmakta ve gözlemcinin beğenisi ile ölçülmektedir (De La Fuente ve ark, 2006; Polat, 2010). Kentsel yeşil alanlar içerisinde nitelik ve nicelik olarak önemli bir yere sahip olan kent parkları kentin görsel kalitesi üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir. Kent ortamlarında en çok kullanılan aktif yeşil alanlar kent parklarıdır. Parklar kent kullanıcılarına çok büyük faydalar sağlamaktadır. Parklar sadece kent sakinlerinin estetik doyum ve doğayla bağlantı kurmaları

açısından önemli olmayıp aynı zamanda sağlık ve ruhsal yönden iyileştirici etkiler sağlamaktadırlar (Ulrich, 1983; Bitar, 2004; Chiesura, 2004; Walker, 2004). Araştırmanın amacı; Konya İli kent parklarının görsel kalitelerini ve görsel kaliteleri üzerinde etkili olabilecek bazı parametreleri belirlemektir. Elde edilen bulguların kent parklarının planlama, tasarım, yönetim ve yenileme çalışmalarında kullanılması hedeflenmektedir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Materyal

Araştırmada Konya İlinde bulunan 10 kent parkı araştırma alanı olarak seçilmiştir. Bu parklar Konya İli merkez ilçeleri içerisinde yer almaktadır (Şekil 1). Parklar değişik boyutlarda olup çeşitli fonksiyonlara sahiptir. Karaaslan parkı yaklaşık 180 da alana sahipken Nene hatun parkı yaklaşık 15 da'lık bir alana sahiptir. Kozağaç parkı genellikle piknik amaçlı kullanılırken Kültür parkı daha çok dinlenme amaçlı kullanılmaktadır. Alaeddin Tepesi çok eski bir tarihe sahipken Piri Reis parkı yakın tarihlerde yapılmıştır.

Şekil 1. Araştırma Kapsamında Yer Alan Kent Parklarının Konumları

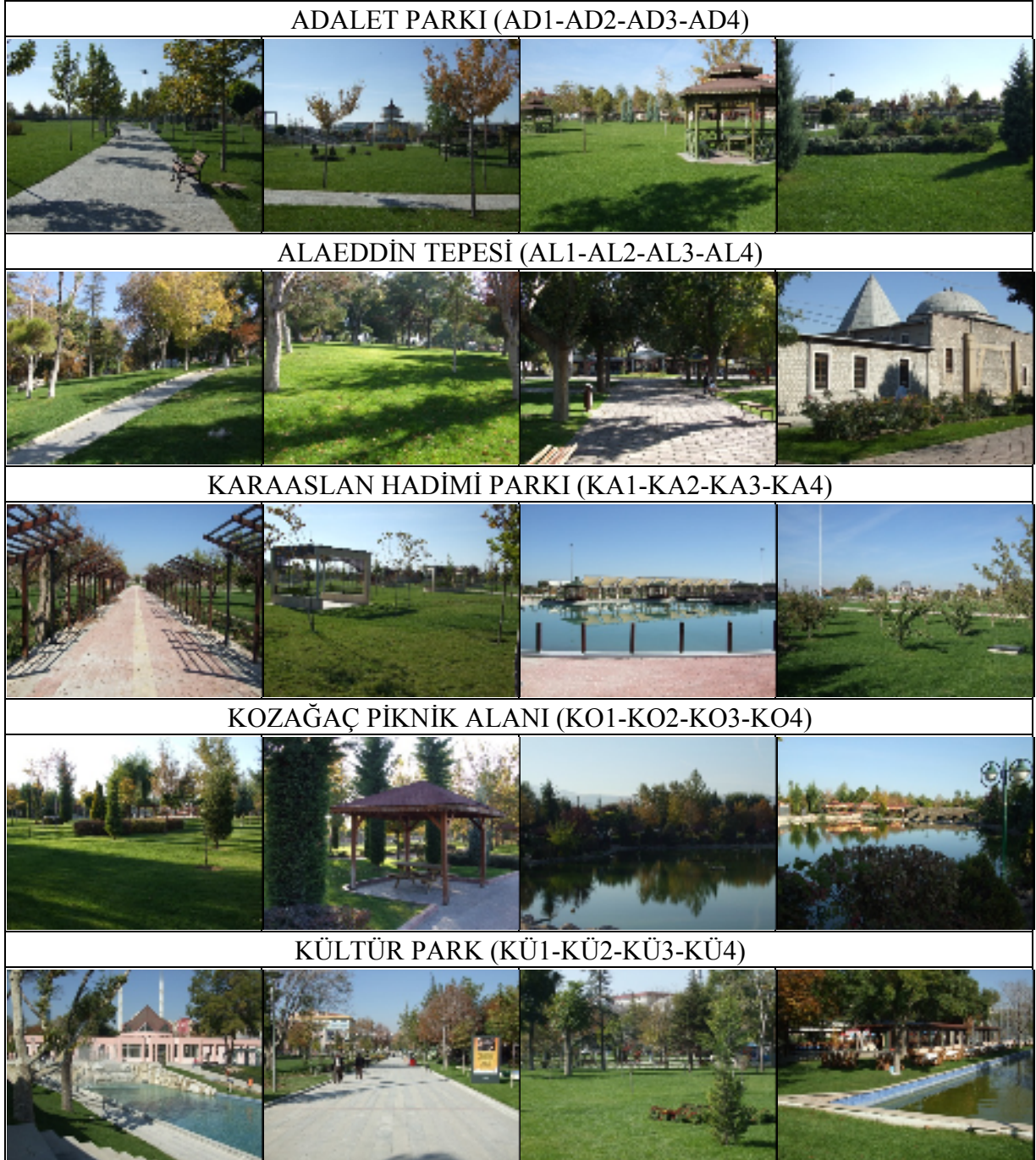
Fotoğraflar 35mm lensli ve 6 milyon piksel çözünürlükteki dijital fotoğraf makinesi ile alınmıştır. Foto-anket için Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin salonları kullanılmıştır.

I. Konya Kent Sempozyumu

Slayt gösterimleri yüksek çözünürlüklü projeksiyon aletleri ile yapılmış öğrencilere kişisel özellikleri ve resimlere yönelik algılarını belirtecekleri anket formları dağıtılmıştır.

2.2. Yöntem

Araştırma 3 aşamalı gerçekleştirilmiştir. İlk olarak parklardan fotoğraflar alınmıştır. Daha sonra Foto-anket hazırlanmış ve öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Son olarak, her bir fotoğrafa ve kent parkına yönelik elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

Resim 1. Araştırmada Kullanılan Kent Parklarına Ait Fotoğraflar

Kent parklarından 2009 yılı ağustos ayı içerisinde yaklaşık 500'den fazla fotoğraf alınmıştır. Fotoğraflar parkların karakteristik peyzaj özelliklerini içerecek şekilde park içi ana ve ara akslarından saat 10:00 ile 16:00 arasında ve havanın açık olduğu günlerde alınmıştır (Bernasconi ve ark. 2009; Chen ve ark. 2009).

Resim 2. Araştırmada Kullanılan Kent Parklarına Ait Fotoğraflar

Kentsel yeşil alanlara yönelik kullanıcıların eğilimlerini ölçmek genellikle anket çalışmaları yardımı ile gerçekleştirilmektedir (Acar ve Sakıcı, 2008). Görsel kalite değerlendirmesine yönelik yöntemlerde genelde foto-anket çalışmalarını içermektedir (Daniel ve Boster, 1976; Habron, 1998; Müderrisoğlu ve Demir, 2004; Ribe, 2005; Dramstad ve ark. 2006; Sullivan ve Lovell, 2006; Bulut ve Yılmaz, 2007). Elde edilen fotoğraf havuzu içinden her bir parkı en iyi temsil edecek şekilde 4'er fotoğraftan 40 fotoğraf seçilmiştir (Resim 1,2). Katılımcıları Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Ziraat Fakültelerinin çeşitli sınıflarından gönüllü öğrenciler oluşturmuştur. Foto-anket yaklaşık 20 kişilik paneller halinde 230 öğrenciye uygulanmıştır. Ancak geçerli anket sayısı 213'tür. Anket uygulaması öncesi katılımcılara araştırma hakkında kısa bilgi verilmiş ve literatürden seçilen parametreler kısaca açıklanmıştır (Kaplan ve Kaplan, 1989; Kuiper, 1998; Clay ve Smidth, 2004; Mambretti ve ark. 2006; Rogge ve ark. 2007; Sevenant ve Antrop, 2010). Anket yaş, cinsiyet ve ikamet gibi kişisel özellikler ile görsel kalite ve diğer 9 parametrenin değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Kullanıcılardan görsel kalite ve belirlenen 9 parametre (doğallık, okunabilirlik, karmaşıklık, gizem, çeşitlilik, canlılık, bakım ve güven) açısından kullanıcıların ankette yer alan her bir fotoğrafa Likert ölçeğinde (çok yüksek 5, yüksek 4, orta 3, düşük 2 ve çok düşük 1) puan vermeleri istenmiştir (Kaplan ve ark. 2006; Sullivan ve Lovell, 2006; Kearney, 2008). Her bir panel anketi yaklaşık 30 dk. içinde tamamlanmıştır.

Sonuçlar SPSS 15.0 yazılımında düzenlenmiş ve ortalamaları alınmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Katılımcıların Profili

Foto-anket uygulamasında 213 katılımcı değerlendirmeye alınmıştır. Cinsiyet açısından değerlendirildiğinde katılımcıların %69'u kadın %31'erkek öğrencilerden meydana gelmektedir. Yaş ortalamaları 21.7 standart sapması 1.38'dir. Katılımcılardan 79'unun ikamet yeri Konya olup 134 katılımcı il dışında ikamet etmektedir.

3.2. Fotoğraf Bazında Parametreler ile ilgili sonuçlar

Görsel kalite ve belirlenen 9 parametre için her bir fotoğrafa ait ortalamalar Tablo 1'de verilmiştir. Araştırma Bulguları aşağıda parametrelere göre yorumlanmıştır.

Fotoğraflar görsel kalite açısından değerlendirildiğinde; 12 tanesi orta, 23 tanesi yüksek ve 5 tanesi de çok yüksek görsel kaliteye sahip bulunmuştur. Bu bulgulara göre Konya kent parklarının yüksek görsel kaliteye sahip olduğu tespit edilmiştir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 4.43 puan ortalaması ile en yüksek görsel kaliteye sahiptir. Saraybosna parkından SB1 2.49 görsel kalitesi en düşük fotoğraftır.

Doğallık parametresine göre fotoğrafların 18 tanesi orta, 21 tanesi yüksek ve 1 tanesi de çok yüksek doğallığa sahiptir. Bu bulgulara göre Konya kent parklarının orta ve yüksek arası bir doğallığa sahiptir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 4.42 puan ortalaması ile en yüksek doğallıkta olduğu saptanmıştır. Piri Reis parkından P2 2.25 doğallığı en düşük fotoğraftır.

Uyum parametresi açısından tüm fotoğraflar değerlendirildiğinde; 10 tanesi orta, 28 tanesi yüksek ve 2 tanesi de çok yüksek uyum göstermiştir. Buna göre Konya kent parklarının

yüksek derecede uyumlu olduğu belirlenmiştir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 4.15 puan ortalaması ile en uyumlu fotoğraftır. Selâhaddin Eyyubi parkından S3 2.67 uyum derecesi en düşük fotoğraftır.

Okunabilirlik parametresine göre fotoğrafların 10 tanesi orta ve 30 tanesi yüksek okunabilirliğe sahiptir. Bu bulgulara göre Konya kent parklarının yüksek bir okunabilirliğe sahiptir. Alâeddin Tepesi alanına ait AL3 fotoğrafı 3.94 puan ortalaması ile en yüksek okunabilirlikte olduğu saptanmıştır. Saraybosna parkından SB1 2.75 okunabilirliği en düşük fotoğraftır.

Karmaşıklık parametresi açısından tüm fotoğraflar değerlendirildiğinde; 2 tanesi düşük, 36 tanesi orta ve 2 tanesi yüksek karmaşıklık özelliği göstermiştir. Buna göre Konya kent parklarının orta derecede karmaşık olduğu belirlenmiştir. Kozağaç piknik alanına ait KO4 fotoğrafı 3.30 puan ortalaması ile en karmaşık fotoğraftır. Piri Reis parkından P3 1.93 karmaşıklık özelliği en düşük fotoğraftır.

Tablo 1. Fotoğraf Bazında Parametre Puanları

Foto	Görsel Kalite	Doğallık	Uyum	Okunabilirlik	Karmaşıklık	Gizem	Çeşitlilik	Canlılık	Bakım	Güven
AD1	3,24	3,23	3,23	3,20	2,04	1,97	2,38	2,85	3,77	3,57
AD2	3,28	2,91	3,09	3,12	2,37	2,18	2,60	3,07	3,75	3,47
AD3	3,48	3,39	3,43	3,19	2,26	2,07	2,89	3,15	3,90	3,77
AD4	3,96	3,85	3,65	3,19	2,78	2,43	3,54	3,40	4,05	3,66
AL1	3,48	3,57	3,39	3,29	2,75	2,64	3,38	3,40	3,66	3,29
AL2	3,35	3,86	3,48	3,23	2,37	2,33	2,98	3,39	3,62	3,44
AL3	3,11	2,76	3,03	3,15	2,53	2,34	2,78	3,03	3,43	3,31
AL4	3,88	3,32	3,67	3,94	2,18	2,89	2,26	3,35	3,88	3,96
KA1	3,18	2,81	3,41	3,54	2,09	2,11	1,85	3,09	3,12	3,37
KA2	3,27	2,92	3,23	3,28	2,12	2,07	2,06	3,06	3,68	3,54
KA3	4,39	2,77	3,78	3,80	2,74	2,61	2,09	3,68	4,26	3,55
KA4	2,99	3,50	3,06	2,92	2,52	2,00	2,65	2,73	3,41	3,32
KO1	3,88	3,87	3,64	3,23	2,76	2,42	3,56	3,50	4,11	3,84
KO2	3,34	3,04	3,30	3,17	2,39	2,14	2,72	3,23	3,83	3,82
KO3	4,43	4,42	4,15	3,79	2,96	3,56	3,86	4,13	4,08	3,48
KO4	4,30	3,72	3,76	3,68	3,30	3,03	3,79	3,94	4,10	3,56
KÜ1	3,71	2,44	3,18	3,43	2,72	2,30	2,37	3,29	3,91	3,35
KÜ	2,65	2,53	2,79	2,97	2,46	1,82	2,62	2,67	3,41	3,42

2											
KÜ											
3	3,57	3,67	3,44	3,23	2,51	2,23	3,20	3,29	3,82	3,59	
KÜ											
4	3,79	3,09	3,47	3,55	2,66	2,21	2,82	3,49	3,73	3,52	
N1	3,57	3,26	3,31	3,23	2,84	2,43	3,24	3,27	3,83	3,68	
N2	2,99	2,49	2,85	3,05	2,77	2,22	2,87	2,99	3,53	3,52	
N3	2,72	2,69	2,88	2,96	2,17	1,90	2,42	2,55	3,32	3,45	
N4	3,33	3,11	3,16	3,02	2,49	2,05	2,92	3,11	3,64	3,72	
O1	4,28	3,49	4,06	3,90	2,58	2,30	3,39	3,88	4,49	4,12	
O2	4,33	3,57	3,86	3,80	3,00	2,75	3,61	3,87	4,17	3,67	
O3	3,37	2,77	3,21	3,37	2,56	2,23	2,47	3,12	3,95	3,71	
O4	3,53	2,57	3,07	3,51	2,67	2,32	2,62	3,27	3,90	3,78	
P1	2,63	2,71	2,79	2,86	1,97	1,66	1,97	2,27	3,26	3,14	
P2	2,98	2,25	2,71	3,14	2,56	2,11	2,24	2,77	3,41	3,27	
P3	2,98	2,79	3,19	3,12	1,93	1,78	2,10	2,65	3,46	3,33	
P4	2,77	2,85	2,80	2,76	2,22	1,68	2,28	2,38	3,17	3,16	
S1	3,21	3,45	3,35	3,23	2,63	2,41	3,21	3,07	3,61	3,40	
S2	2,76	2,63	2,73	2,87	2,66	2,06	2,55	2,57	3,08	2,97	
S3	2,61	2,43	2,67	2,85	2,44	2,04	2,49	2,50	2,64	2,72	
S4	3,64	3,97	3,52	3,14	2,61	2,56	3,15	3,20	3,55	3,44	
SB1	2,49	2,99	2,76	2,75	2,05	1,70	2,10	2,30	3,06	3,00	
SB2	2,91	3,08	2,88	2,92	2,32	1,78	2,70	2,60	3,15	3,11	
SB3	3,01	3,23	3,02	2,89	2,48	1,86	2,73	2,68	3,17	3,12	
SB4	3,35	3,19	3,26	3,15	2,60	2,10	3,11	3,17	3,59	3,50	

Gizem parametresine göre fotoğrafların 9 tanesi düşük, 29 tanesi orta ve 2 tanesi yüksek gizeme sahiptir. Bu bulgulara göre Konya kent parkları orta derecede gizem özelliğine sahiptir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 3.56 puan ortalaması ile en gizemli fotoğraftır. Piri Reis parkından P1 1.66 gizem özelliği en düşük fotoğraftır.

Fotoğraflar bitkisel çeşitlilik açısından değerlendirildiğinde; 26 tanesi orta, 12 tanesi yüksek ve 2 tanesi de çok yüksek bitkisel çeşitliliğe sahip olduğu bulunmuştur. Bu bulgulara göre Konya kent parklarının orta derecede bitkisel çeşitliliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 3.86 puan ortalaması ile en yüksek bitkisel çeşitliliğe sahiptir. Karaaslan parkından KA1 1.85 bitkisel çeşitliliği en düşük fotoğraftır.

Canlılık parametresine göre fotoğrafların 9 tanesi düşük, 29 tanesi orta ve 2 tanesi yüksek gizeme sahiptir. Bu bulgulara göre Konya kent parkları orta derecede gizem özelliğine sahiptir. Kozağaç piknik alanına ait KO3 fotoğrafı 3.56 puan ortalaması ile en gizemli fotoğraftır. Piri Reis parkından P1 1.66 gizem özelliği en düşük fotoğraftır.

Bakım yönünden fotoğrafların 1 tanesi orta, 32 tanesi yüksek ve 7 tanesi çok yüksek derecede bakımlı olduğu saptanmıştır. Bu bulgulara göre Konya kent parkları yüksek derecede bakımlıdır. Olimpiyat parkına ait O2 fotoğrafı 4.49 puan ortalaması ile en bakımlı fotoğraftır. Selâhaddin Eyyubi parkından S3 2.64 ile bakım özelliği en düşük fotoğraftır.

Güven parametresine göre fotoğrafların 14 tanesinde orta, 25 tanesinde yüksek ve 1 tanesinde çok yüksek canlılık algısı saptanmıştır. Bu bulgulara göre Konya kent parkları yüksek derecede orta ve yüksek arası canlıdır. Kozağaç parkına ait KO3 fotoğrafı 4.13 puan ortalaması ile en canlı fotoğraftır. Piri Reis parkından P1 2.27 ile canlılık algısı en düşük fotoğraftır.

I. Konya Kent Sempozyumu

3.3. Kent Parklarına Yönelik Parametre Ortalamaları

Her bir parka ait görsel kalite ve diğer parametrelerin ortalamaları alınarak Tablo 2’de verilmiştir. Görsel kalitesi en yüksek park 3.99 puan ortalaması ile Kozağaç parkı görsel kalitesi en düşük park 2.94 puan ortalaması ile Saraybosna parkıdır. Yine diğer parametreler değerlendirildiğinde Kozağaç parkı doğallık 3.76, uyum 3.71, okunabilirlik 3.47, karmaşıklık 2.85, gizem 2.79, bitkisel çeşitlilik 3.48 ve canlılık 3.70 puan ortalamaları ile en yüksek değerleri elde etmiştir. Olimpiyat parkı bakım 4.13 ve güven 3.82 ortalamaları ile en yüksek değerleri almıştır. Uyum 2.87, gizem 1.81, bitkisel çeşitlilik 2.15 ve canlılık 2.52 puan ortalamaları ile Piri Reis parkı en düşük puanları almıştır. Ayrıca, doğallık parametresinde 2.89 Nene Hatun parkı, okunabilirlik parametresinde 2.93 Saraybosna parkı ve Selâhaddin Eyyubi parkı bakım 3.22, güven 3.13 ortalama puanları ile en düşük değerleri almışlardır.

Tablo 2. Kent Parklarına Yönelik Ortalama Puanlar

Par k	Görsel Kalite	Doğallık	Uyum	Okunabilirlik	Karmaşıklık	Gizem	Çeşitlilik	Canlılık	Bakım	Güve n
AD	3,49	3,35	3,35	3,18	2,36	2,16	2,85	3,12	3,87	3,62
AL	3,46	3,38	3,39	3,40	2,46	2,55	2,85	3,29	3,65	3,50
KA	3,45	3,00	3,37	3,38	2,37	2,19	2,16	3,14	3,62	3,45
KO	3,99	3,76	3,71	3,47	2,85	2,79	3,48	3,70	4,03	3,67
KÜ	3,43	2,93	3,22	3,29	2,59	2,14	2,75	3,19	3,72	3,47
N	3,15	2,89	3,05	3,06	2,57	2,15	2,86	2,98	3,58	3,59
O	3,88	3,10	3,55	3,64	2,70	2,40	3,02	3,54	4,13	3,82
P	2,84	2,65	2,87	2,97	2,17	1,81	2,15	2,52	3,33	3,23
S	3,06	3,12	3,07	3,02	2,58	2,27	2,85	2,83	3,22	3,13
SB	2,94	3,12	2,98	2,93	2,36	1,86	2,66	2,69	3,24	3,18

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Wong ve Domroes’ e (2005) göre vejetasyon park ziyaretçileri için çok önemli olmakla beraber bitkisel çeşitlilik parkın estetik değerini artırmaktadır. Su ögesi görsel kaliteyi yükselttiğini saptamıştır (Simonic, 2003). Negatif insan yapısı unsurlar (yollar, elektrik hatları v.b.) görsel kaliteyi azaltır. Ayrıca, bakım peyzaj algısında etkili ve önemli bir faktördür (Rogge ve ark. 2007; Bernasconi ve ark. 2009). Kozağaç parkının olgunlaşmış vejetasyon yapısı, Kozağaç, Karaaslan ve Olimpiyat parklarında yer alan su yüzeyleri Nene Hatun, Saraybosna, Piri Reis parklarındaki negatif etkili insan yapıları ve Selâhaddin Eyyubi parkındaki bakım problemleri yukardaki bulguları doğrulamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre; Konya İli kent parklarının yüksek derecede görsel kaliteye, uyumluluğa, okunabilirliğe, bakıma, güvene, orta-yüksek arası doğallığa, canlılığa ve orta derecede karmaşıklık, gizem ve bitkisel çeşitliliğe sahip olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca, görsel kalitesi, doğallığı, uyumluluğu, okunabilirliği, karmaşıklığı, gizem, bitkisel çeşitliliği ve canlılığı en yüksek park Kozağaç parkıdır. Bakımı ve güven algısı en yüksek park ise Olimpiyat parkıdır. Uyumluluğu, gizemi, bitkisel çeşitliliği ve canlılığı en düşük park Piri reis parkı, doğallığı en düşük park Nene Hatun parkı, okunabilirliği en düşük park Saraybosna parkı ve bakımı, güven algısı en düşük park Selâhaddin Eyyubi parkıdır.

Elde edilen bu bulgular Konya kentinde tasarlanacak ve revize edilecek parklar için kullanılabilir. Kullanıcıların peyzaj alanlarına yönelik algı ve tercihlerinin belirlenmesi daha nitelikli tasarım ve uygulamaların gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Özellikle bu alanları planlayan ve uygulayan yerel yönetimlerin ve diğer kamu kurumlarının bu konuda hassasiyet göstermeleri beklenmektedir.

Kent parklarının görsel kalitesinin etkileri birçok alanda önemli katkılar sağlayacaktır. Özellikle kent kimliği açısından çok önemlidir. “Yeşil” olarak tanımlanabilecek bir kent özlemi her bölgede vardır. Kentlerde bu vizyonunun en önemli sağlayıcısı parklardır. Dolaylı bile olsa bu kentin turizm potansiyelini etkilemektedir. Arazi kullanım kararlarında yine görsel kalite değerlendirilmesi gereken bir unsurdur. Ekonomik açıdan da görsel kalitenin kentin ticari hayatı üzerinde önemli katkıları vardır.

Görsel açıdan yüksek bir kent peyzajının insanlara en önemli faydası ruhsal ve sağlık yönünden yaptığı iyileştirmelerdir. İnsanların en önemli algısı görsel yöndendir. Kent ortamlarının görsel kalitesi insanların fiziksel ve ruhsal konforunu artıran en önemli unsurdur.

5. KAYNAKLAR

- Abkar, M., Mustafa Kamal M. S., Maulan, S., Davoodi, S.R., 2011. Determining the visual preference of urban landscapes. Scientific Research and Essays Vol. 6(9), pp. 1991-1997
- Acar, C., Sakıcı, Ç., 2008. “Assessing landscape perception of urban rocky habitats” Building and Environment 43 1153-1170
- Bernasconi, C., Strager, M.P., Maskey, V., Hasanmyer, M., 2009. Assessing public preferences for design and environmental attributes of an urban automated transportation system. Landscape and Urban Planning 90 155–167
- Bitar, H., 2004. Public Aesthetic Preferences And Efficient Water Use in Urban Parks. Faculty of Architecture, Building and Planning The University of Melbourne. Doctorate Thesis.
- Brown, T.C., Daniel, T.C. 1987. Context Effects in Perceived Environmental Quality Assessment: Scene Selection and Landscape Quality Ratings. Journal of Environmental Psychology 7 233-250
- Bulut, Z., Yılmaz, H., 2007. Determination of landscape beauties through visual quality assessment method: a case study for Kemaliye (Erzincan/Turkey). Environmental Monitoring and Assessment 141 1-3 121-129
- Chen, B., Adimo, O.A., Bao, Z., 2009. Assessment of aesthetic quality and multiple functions of urban green space from the users’ perspective: The case of Hangzhou Flower Garden, China. Landscape and Urban Planning 93 76–82
- Chiesura, A. 2004. The role of urban parks for the sustainable city, Landscape and Urban Planning 68 pp.129-138

- Clay, G.R., & Smidt, R.K. 2004. Assessing the validity and reliability of descriptor variables used in scenic highway analysis. *Landscape and Urban Planning* 66 239-255
- Daniel, T.C. 2001. Whither scenic beauty? Visual landscape quality assessment in the 21st century. *Landscape and Urban Planning* 54 267-281
- Daniel, T.C., & Boster, R.S. 1976. Measuring Landscape Esthetics: The Scenic Beauty Estimation Method. USDA Forest Service Research Paper, RM-167, Rocky Mountain Forest and Range Experiment Station, Fort Collins, CO.
- De La Fuente, G., Atauri, J.A., y. de Lucio, J.V. 2006. Relationship between landscape visual attributes and spatial pattern indices: A test study in Mediterranean-climate landscapes. *Landscape and Urban Planning* 77 393-407
- Dramstad, W.E., Tveit, M.S., Fjellstad, W.J., Fry, G.L.A., 2006. Relationships between visual landscape preferences and map-based indicators of landscape structure. *Landscape and Urban Planning* 78 465-474
- Habron, D., 1998. Visual perception of wild land in Scotland. *Landscape and Urban Planning* 42 45-56
- Kaplan S, & Kaplan R. 1989. The experience of nature: a psychological perspective. Cambridge: Cambridge University Press
- Kaplan, A., Taşkın, T., Önenç, A., 2006. Assessing the Visual Quality of Rural and Urban-fringed Landscapes surrounding Livestock Farms. *Biosystems Engineering* 95 (3) 437-448
- Kearney, A.R., Bradley, G.A., Petrich, C.H., Kaplan, R., Kaplan, S., Colebank, D.S., 2008. Public perception as support for scenic quality regulation in a nationally treasured landscape. *Landscape and Urban Planning* 87 117-128
- Kuiper, J., 1998. Landscape quality based upon diversity, coherence and continuity Landscape planning at different planning-levels in the River area of The Netherlands. *Landscape and Urban Planning* 43 91-104
- Mambretti, I., Lange, E., Schmid, W.A., 2005. Using Visualization for the Evaluation of Safety and Aesthetics Conflicts in Urban Parks. In: E. Buhmann, P. Paar, I. Bishop & E. Lange (eds.): Trends in real-time landscape visualization and participation. Wichmann, Heidelberg, 282-290.
- Müderrisoğlu, H., Demir, Z., 2004. "The Relationship Between Perceived Beauty and Safety in Urban Recreation Parks" *Journal of Applied Sciences* 4 (1): 72-77
- Polat, A.T., 2010. Kentsel Çevrenin Görsel Kalitesi ve Bitkiler. *Plant Peyzaj ve Süs Bitkiciliği Dergisi*, Yıl:1 Sayı:3
- Ribe, G.R., 2005. Aesthetic perceptions of green-tree retention harvests in vista views The interaction of cut level, retention pattern and harvest shape. *Landscape and Urban Planning* 73 277-293

- Rogge, E., Nevens, F., Gulinck, H., 2007. Perception of rural landscapes in Flanders: Looking beyond aesthetics. *Landscape and Urban Planning* 82 159–174
- Sevenant, M., Antrop, M., 2009. Cognitive attributes and aesthetic preferences in assessment and differentiation of landscapes. *Journal of Environmental Management* 90 2889-2899
- Simonic, T., 2003. Preference and perceived naturalness in visual perception of naturalistic landscapes. *Zb. Bioteh. Fak. Univ. Ljublj. Kmet.* 81- 2 369-387
- Sullivan, W.C., Lovell, S.T., 2006. Improving the visual quality of commercial development at the rural–urban fringe. *Landscape and Urban Planning* 77 (2006) 152–166
- Ulrich, R. S., 1983. Aesthetic and affective response to natural environment. In I. Altman & J. F. Wohlwill (Eds.), *Human Behavior and Environment: Advances in Theory and Research* (Vol. 6, pp. 85-125). New York: Plenum Press.
- Walker, C. 2004. *The Public Value of Urban Parks*, The Urban Institute, (Research Report)
- Wong, K.K., Domroes, M., 2005. The visual quality of urban park scenes of Kowloon Park, Hong Kong: likeability, affective appraisal, and cross-cultural perspectives. *Environment and Planning B: Planning and Design* 32 617- 632

